

3. Advanced therapy medicines: exploring solutions to foster development and expand patient access in Europe [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.ema.europa.eu/docs/en_GB/document_library/Report/2016/06/WC500208080.pdf
4. Звіт щодо відповідності процедури державної реєстрації лікарських засобів в Україні законодавству та стандартам ЄС[Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.apteka.ua/article/398942>

Панфілова Г.Л., Корж Ю.В., Цурікова О.В., Сокурєнко І.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Аналіз експертного опитування онкологів та гематологів щодо оцінки ефективності фармацевтичного забезпечення онкогематологічних хворих в Україні

economica@nuph.edu.ua

Важливе місце у визначенні напрямків подолання проблеми недостатнього рівня доступності медичної та фармацевтичної допомоги хворим на лейкози має аналіз думки лікарів (онкологів, гематологів), які в системі охорони здоров'я постають як основний взаємопов'язувальний елемент у відносинах між пацієнтами та фармацевтичними працівниками. Тому метою наших досліджень став аналіз результатів експертного опитування лікарів онкологів та гематологів, що проводилося протягом 2012-2016 рр. у Донецькій, Дніпропетровській, Львівській, Вінницькій, Полтавській, Харківській, Київській областях та АР Крим (м. Сімферополь, м. Керч, м. Євпаторія, м. Севастополь). Анкета була побудована за класичною структурою та містила ознайомчу (характеристика респондента) та змістовну частину (питання та перелік препаратів). З загальної сукупності опитаних були відібрані експерти з «дуже високим», «високим» та

«достатнім» рівнями компетентності (92 опитаних – 73,02% від загальної кількості прийнятих до роботи анкет). У дослідженнях використовувалися логічний, порівняльний, математико-статистичні методи, а також стандартні програми прикладного статистичного аналізу. Більш детальніше зупинимось на аналізі результатів опитування по запитанням, що стосуються оцінки рівня ефективності фармацевтичного забезпечення онкогематологічних хворих.

Враховуючи реалії існуючої системи фармацевтичного забезпечення в Україні, логічним є результат опитування лікарів на запитання: «В закладах охорони здоров'я (ЗОЗ), де Ви працюєте, є міжлікарняна аптека (МЛА) державної (комунальної) власності, що обслуговує стаціонарних хворих?». Більш трьох чвертей опитаних (71 лікар – 77,17%) відповіли негативно. Мали труднощі з відповіддю 8 опитаних (8,70%), а решта відповіли позитивно (13 експертів – 14,13%). У разі негативної відповіді експертам було запропоновано визначити доцільність впровадження діяльності зазначеної аптеки. Переважна більшість експертів, які відповіли негативно на попереднє запитання (56 лікарів – 78,87 % від 71 опитаних), вважають за необхідне організацію роботи у ЗОЗ МЛА, яка б спеціалізувалася на обслуговуванні стаціонарних хворих. Два експерти (2,82 %) відмітили варіант відповіді «Ні, не потрібно», а 13 (18,31%) опитаних мали труднощі з відповіддю. Далі експертам було запропоновано визначити рівень співпраці аптечних закладів та ЗОЗ, у яких вони безпосередньо працюють у напрямку організації ефективного лікування хворих на лейкози. Результати опитування наведені на рис. 4.2. Як бачимо, переважна більшість опитаних (52 лікарів) оцінюють рівень зазначеної співпраці як «задовільний». Кожен третій опитаний (30 експертів) відмітили варіант відповіді «низький» і лише 10 лікарів вважають, що ефективність співпраці аптечних закладів та ЗОЗ, де вони працюють, висока. Позитивним є той факт, що жоден експерт, відповідаючи на зазначене питання, не відмітив варіант відповіді «незадовільний».

Важливим етапом досліджень стало визначення факторів, які впливають на рівень співпраці аптечних закладів і ЗОЗ, а також проблем у

фармацевтичному забезпеченні хворих на лейкози в Україні. До основних (I-III позиції у рейтингу) експертами були віднесені фактори «цінової доступності ЛП», «кваліфікаційного рівня лікарів та провізорів/фармацевтів» та наявності «широкого асортименту препаратів у аптеках». Важливе значення в організації зазначеної співпраці, на думку опитаних лікарів, має наявність територіальної близькості аптек та ЗОЗ один від одного (IV позиція у рейтингу). Далі, з істотним відривом (39 опитаних – 42,39%), наведений фактор «особисті якості та налагоджені контакти керівників закладів». Практично кожен третій експерт вважає важливим фактором «рівень інформаційної роботи аптечного закладу». Найменшу кількість відповідей (4 експерти – 4,35%) отримав варіант «форма власності аптеки», що є цікавим, враховуючи той факт, що 56 опитаних лікарів вважають за необхідне організацію роботи міжлікарняної аптеки саме державної (комунальної) форми власності, яка б спеціалізувалась на обслуговуванні стаціонарних хворих. Домінантними проблемами в організації фармацевтичного забезпечення хворих на лейкози переважна більшість експертів вважає фінансові, а саме «низькі доходи населення» та «недостатній рівень бюджетного фінансування цільової програми «Онкологія» (I та II позиції у рейтингу відповідно). Завершує трійку-лідерів варіант відповіді «відсутність системної та чіткої державної політики у фармацевтичному секторі економіки» (61,97%). Кожен другий опитаний лікар вважає важливим вплив на ефективність зазначеного процесу внутрішніх факторів розвитку вітчизняної системи фармацевтичного забезпечення населення. Варіанти відповідей «домінування бізнесових інтересів аптеки над її соціальною функцією» (58,70%), «хаотичний характер розвитку вітчизняного фармацевтичного ринку» (56,52%), «високий рівень корупції у фармацевтичному бізнесі» (54,35%) у рейтингу факторів були представлені один за одним. Половина опитаних (51,09%) оцінили важливість такого фактору, як «відсутність дієвих механізмів компенсації (реімбурсації) вартості спожитих ліків». Незначним чином впливають на фармацевтичне

забезпечення хворих на лейкози, на думку лікарів, такі фактори, як «недостатній рівень кваліфікації провізорів/фармацевтів» (22,83%), «нецільове використання бюджетних коштів» (19,57%), «відсутність фінансової зацікавленості аптек у співпраці з ЗОЗ, що обслуговують хворих на лейкози» (13,04%).

Результати опитування висвітлюють цілий комплекс проблем в організації фармацевтичного забезпечення онкогематологічних хворих, вирішення яких потребує комплексного підходу та державної підтримки у розвитку вітчизняної онкогематологічної служби та МЛА, що спеціалізуються на обслуговуванні стаціонарних хворих.

Пестун І.В., Тіманюк І.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Теоретичне обґрунтування методології життєвого циклу фармацевтичної інформації

irynapestun@ukr.net

Широкі можливості отримання і обробки інформації в сучасних умовах зумовлюють формування низки питань щодо накопичення, сортування за певними критеріями, зберігання її в умовах оптимізації ресурсів. Однією з найбільш сучасних концепцій зберігання даних сьогодні є ІІМ (управління життєвим циклом інформації). Загалом це підхід до управління збереженими даними на більш ефективній та економічній основі за умови, що інфраструктура зберігання в організації узгоджена з завданнями бізнесу. Метою нашого дослідження є формування теоретичного підґрунтя та розробка методології зберігання фармацевтичної інформації на основі її цінності для організації. Концепція, що лежить в основі ІІМ, наступна: цінність окремих елементів інформації, якими володіє організація, з часом змінюється. У міру зростання вартості і складності інфраструктури ІТ взагалі